

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten).

„NUTTIGE NOTITIES NO. 4”

Bij het lezen van uw „Nuttige Notities No. 4” zijn er enkele vragen bij mij opgekomen betreffende de medische ethiek:

1. Het is gebleken, dat de huisarts goed heeft gehandeld; hij heeft in overleg met de chirurg en radioloog ter plaatse de patiënt gecontroleerd en terstond doorgezonden toen er gezwollen klieren in de lies kwamen. Is het dan juist, dat de schrijver op verzoek van een goede bekende — die geen familie van de patiënt is — een operatie overneemt, waarvoor met een andere chirurg reeds opnemng en uitvoering was afgesproken?

2. Zou de schrijver evenzo hebben gehandeld, als de dame die hem het verzoek deed, geen goede bekende, maar een vreemde was geweest?

3. De schrijver heeft terecht geaarzeld, of hij deze dame — verloofde van de patiënt — mocht inlichten. Toch heeft hij haar tenslotte, buiten weten van de patiënt, op de hoogte gesteld van diagnose en prognose van de ziekte. Heeft hij daarmee de patiënt niet verhinderd zelf de beslissing te nemen ten aanzien van een eventueel huwelijk? Ik meen, dat het de arts niet vrijstaat, zelfs in een geval van een besmettelijke ziekte zoals lues of tuberculose, een verloofde buiten medeweten van de patiënt in te lichten.

Mij dunkt, dat het voor jonge artsen heel moeilijk wordt, de juiste weg in de medische ethiek te vinden, indien artikelen gelijk deze Nuttige notities zonder corrigens worden gelaten.

Literatuur: Nuttige notities no. 4 (1959) *Ned. T. Geneesk.* 103, 1533.

Assen, 5 augustus 1959

J. J. HOGEWIND-DE NIJS

Wanneer een zieke zich aan de arts toevertrouwt, wordt hij daarmee niet diens „bezit”. Indien de zieke de wens te kennen geeft, zich bij een ander te vervoegen, moeten wij hem of haar dus niet trachten te weerhouden. Op zijn hoogst is dit geoorloofd, wanneer wij redenen hebben om te vrezen, dat de genezingskansen zouden verminderen. Natuurlijk vindt niemand het prettig, wanneer een zieke, aan wie hij zijn beste krachten heeft gegeven, hem verlaat. Vooral niet, wanneer de beweegredenen — zoals zo dikwijls — weinig belangrijk lijken. Het is echter niet aan ons om deze te beoordelen. Van waarde is slechts het beginsel, dat wij onze zieken vrij laten.

Iemand met deze opvatting zal niet alleen zijn eigen patiënten laten gaan, maar zal deze ook van anderen aanvaarden, onafhankelijk van de persoon, die hem hierom vraagt. Voorwaarde is slechts, dat de artsen, die de zieke tot dusverre hadden bijgestaan of van plan waren geweest bij te staan, op de hoogte worden gebracht.

Zeer belangrijk is het laatste punt, dat mevrouw HOGEWIND aanroert. Ik knoop aan bij haar laatste alinea.

De juiste weg in de medische ethiek is niet alleen voor jonge artsen moeilijk, maar voor ons allen, en tot aan onze laatste werkdag. Zeker, er bestaan boekjes, waarin men voor de oplossing van heel wat problemen voorschriften kan lezen! Velen echter — en tot hen trachten ook wij te behoren — geeft dit geen voldoening. Men kan ook een andere weg proberen. Ik bedoel, dat men zich aan het beginsel houdt om er naar te streven bij elke patiënt telkens weer de vraag te beantwoorden, hoe wij juist deze mens het beste kunnen „dienen”. Dat wij daarbij wel eens mis-

„tasten” is onvermijdelijk. Hoofdzaak is echter, dat wij trachten (naar eer en geweten!) te handelen.

Mevrouw HOGEWIND vindt de rubriek der „Nuttige Notities” een beetje gevaarlijk. Als zij daarin gelijk heeft, moet en kan dit gevaar inderdaad worden verkleind. Nodig is slechts, dat de lezers van dit *Tijdschrift* — gelijk mevrouw HOGEWIND — bereid zijn hun mening naast de onze te plaatsen. Ik zeg „naast” en niet „tegenover”. Er is nl. in het schrijven van mevrouw HOGEWIND één woord, waar- tegen ik bezwaar heb. Zij spreekt van een „corrigens”. Ik geloof, dat zij met de keuze van dit woord niet gelukkig was. Daarvoor dragen de aan de orde zijnde problemen een eigen karakter.

Arnhem, 19 augustus 1959

H. R. BAX

BERICHTEN

BUITENLAND

Denemarken

Nieuw beleid inzake vaccinatie tegen poliomyelitis. —

Ook het Staatsseruminstituut te Kopenhagen heeft besloten tot „de vierde injectie”. Thans kan dus aan een ieder, jonger dan 18 jaar, kosteloos een reeks van vier inspuitingen met gedode poliomyelitisvaccine worden toegediend. Daar paralytische gevallen bij zeer jonge kinderen niet zeldzaam zijn, heeft men de leeftijds grenzen nog verlaagd. Het instituut beveelt dus aan, te beginnen op de leeftijd van 4 tot 5 maanden en de vier injecties met tussenpozen van een maand te geven. Voor kinderen ouder dan één jaar geldt de regel: vier tot zes weken tussen de eerste en tweede inenting, negen tot twaalf maanden tussen de tweede en derde inenting, en de vierde inenting één jaar later (*J. Amer. med. Ass.*, 1 aug., bl. 1709).

Duitsland

Windaus overleden. — ADOLF WINDAUS, oud-hoogleraar in de scheikunde te Göttingen, is onlangs op 82-jarige leeftijd overleden. Hij was een der grote figuren uit het tijdperk der ontwikkeling van de vitaminologie. Toen omstreeks 1920 was gebleken, dat in de sterolenfractie van bepaalde voedingsstoffen een substantie aanwezig is die, als zodanig onwerkzaam, na bestraling met ultraviolet licht, rachtig geneest, werd WINDAUS door de Amerikaanse vitaminoloog A. HESS uitgenodigd, zich aan dit probleem te wijden. WINDAUS, die zich reeds twintig jaar met de structuur van cholesterol had beziggehouden, vond, dat provitamine-D (in voedsel en huid door ultraviolette bestraling overgaand in vitamine-D) identiek is met ergosterol. In 1928 ontving hij de Nobelprijs voor scheikunde.

Engeland

Behandeling van syfilis met antibiotica. — De bezwaren die men soms bij de behandeling van lijders aan syfilis onder- vindt ten gevolge van overgevoeligheid voor penicilline, nopen ook andere antibiotica op hun therapeutische bruikbaarheid bij deze ziekte te beproeven. De *New England Journal of Medicine* van 6 augustus (bl. 277) geeft een over- zicht van de Engelse literatuur over dit onderwerp, waaruit blijkt, dat al blijft toepassing van penicilline méthode de choix, men thans over verscheidene „satisfactory substitutes” beschikt. Behalve de reeds lange tijd beproefde middelen, zoals chloortetracycline, chlooramfenicol, oxytetracycline en tetracycline, roemt men in de jongste tijd carbomycine en erytromycine.

Finland

Parathion en zelfmoord. — Blijkens een opstel in de *Lancet* van 22 augustus (bl. 175) zijn in de jaren 1952 t.m.